

бявалъ за означение църковнитѣ и прониарски люде. Въ византийскитѣ църковни хрисовули отъ XIV вѣкъ много често се срѣща терминътъ приселеникъ, приселеници (*προσπαράθυμενος προσπαράθυμνοι*). Въ сжщитѣ хрисовули обикновенно приселеницитѣ и паричитѣ паралелно се споменуватъ и рѣзко се различаватъ⁸⁴. По наше мнѣние, терминътъ приселеникъ значи туй, което първоначално значалъ терминътъ парикъ, а именно: земледѣлецъ, заселенъ на чужда земя. Въ византийскитѣ и южно-славѣнскитѣ хрисовули изрично се говори за движението и мѣстенето на старото балканско земледѣлческо население отъ имота и владѣнието на единъ боляринъ въ онзи на другъ такъвъ. Особено пѣкъ то много бѣгало и се заселвало на манастирскитѣ имоти. За да се ограничи изселването на земледѣлческото работно население отъ имотитѣ и владѣнията на боляритѣ и заселването му въ манастирскитѣ, въ Душановия законикъ съ особено законопостановление се нарежда болярскитѣ люде, които се заселили на манастирскитѣ имѣния, да се завърнатъ пакъ въ имотитѣ на по-прѣдишнитѣ си господари. Движението и мѣстенето на южно-славѣнското земледѣлческо население продължило и подъ турското владичество на Балканския полуостровъ. Произходътъ на българското и изобщо на южно-словѣнското приселничество или паричество, по наше мнѣние, не трѣбва да се търси изключително въ римския колонатъ, или пѣкъ въ римо-византийскитѣ аграрни закони, но въ старитѣ социални уредби, лошото държавно устройство и труднитѣ икономични условия, въ които тогава българското, както и цѣлото срѣдно-вѣковно население, се намирало. Въ срѣднитѣ вѣкове на всѣкъждѣ царувала пълна несигурность и страшна анархия. Войнитѣ съ всичкитѣ си грозни послѣдствия и страхове

⁸⁴ Zachariae v. Lingenthal. Jus graeco-romanum, III, 693.